

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**AUTORITETI I KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE
KËSHILLI DREJTUES**

V E N D I M

Nr.13, datë 22.02.2018

Për

“Përcaktimin e sipërmarrësit Telekom Albania Sh.a. me Fuqi të Ndjeshme në Treg (FNT) për terminimin e thirrjeve në rrjetin publik telefonik të lëvizshëm Telekom Albania dhe vendosjen e masave rregulluese për FNT”

Këshilli Drejtues (KD) i Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP), i përbërë nga:

1. Z. Ilir	Zela	Kryetar
2. Z. Alban	Karapici	Anëtar
3. Zj. Anila	Denaj	Anëtar
4. Zj. Ketrin	Topçiu	Anëtar
5. Zj. Klarina	Allushi	Anëtar

dhe sekretare Znj.Ina Nuellari, në mbledhjen e datës 22.02.2018, sipas procedurës së përcaktuar në ligjin nr. 9918 datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, dhe Rregullore e Brendshme për “Funksionimin e Këshillit Drejtues të Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare” miratuar me Vendimin Nr.7, datë 16.02.2017 të Këshillit Drejtues të AKEP, shqyrtoi çështjen me objekt:

“Përcaktimin e sipërmarrësit Telekom Albania Sh.a. me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetin publik telefonik të lëvizshëm Telekom Albania dhe vendosjen e masave rregulluese”

BAZA LIGJORE:

- 1) Shkronja ç) e nenit 8, neni 31 e vijues, pika 1 e nenit 114 dhe pika 1 e nenit 115 te ligjit nr. 9918, datë 19. 05. 2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar (**ligji nr. 9918**);
- 2) “Rregullore per analizen e tregut”, miratuar me vendimin nr. 747, date 17.07.2009, ndryshuar me Vendimin nr. 2342, date 31.07.2013, të Keshillit Drejtues të AKEP (**Rregullorja**).
- 3) Vendim Nr.____, datë 22.02.2018, i Këshillit Drejtues të AKEP për “*Miratimin e Dokumentit “Analizë e tregut të shërbimeve celulare: tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare - Dokumenti Përfundimtar”*”

KËSHILLI DREJTUES

Nga shqyrtimi i materialit shkresor, të përbërë nga:

1. Dokumenti: *Analizë e tregut të shërbimeve celulare: tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare - Dokumenti Përfundimtar (Dokumenti)*;
2. Projekt- akti miratues për “Përcaktimin e sipërmarrësit Telekom Albania Sh.a., me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetin publik telefonik të lëvizshëm Telekom Albania dhe vendosjen e masave rregulluese” (**Projektvendimi**);
3. Relacioni shpjegues për Projektvendimin (**Relacioni**).

si dhe nga diskutimet në mbledhje mbi çështjen, dhe duke iu referuar bazës ligjore të sipërcituar:

V E R E N:

1. Këshilli Drejtus i AKEP me Vendimin Nr.2699, datë 1.12.2016, miratoi nxjerrjen në këshillim publik të dokumentit “*Analizë e tregut të shërbimeve celulare:Tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare – Këshillim Publik*” dhe me Vendimin nr. 2700, datë 22. 12. 2016, miratoi nxjerrjen në këshillim publik të dokumentit “*Rregullimi i tarifave të sipërmarrësve me FNT në tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet celulare – Këshillim Publik*”.
2. Këshillim publik për dokumentin e Analizës së tregut u krye ne periudhen 7.12.2016-7.02.2017,ndërsa për rregullimin e tarifave më 23.12.2016-7.02.2017. Në përfundim të këshillimit publik (7.02.2017) për dokumentin “*Analizë e tregut të shërbimeve celulare:Tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare – Këshillim Publik*” në AKEP depozituan komente palët e mëposhtëme të interesuara:
 - a. Autoriteti i Konkurrencës nëpërmjet shkresës Nr.406/1 Prot., datë 7.02.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/7 prot., datë 9.02.2017);
 - b. Telekom Albania sh.a nëpërmjet shkresës me Nr. Prot. 687, datë 1.02.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/3 prot., datë 3.02.2017);
 - c. Albtelecom sh.a nëpërmjet shkresës me Nr. 893 Prot., datë 7.02.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/4 prot., datë 7.02.2017);
 - d. Plus Communication sh.a. nëpërmjet shkresave me Nr.Prot. 132, datë 7.02.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/5 prot., datë 7.02.2017);
 - e. Vodafone Albania me shkresen Ref. CEO/OO6/SK, date 6.02.2017 (referenca e AKEP: Nr.1907/6, date 8.02.2017) (Jo komente, kerkese per shtyrje keshillimi).
3. Vodafone Albania nuk dërgoi komente për dy dokumentat e nxjerrë në këshillim publik por me shkresen Ref. CEO/OO6/SK, date 6.02.2017 (referenca e AKEP: Nr.1907/6, date 8.02.2017), “*Në lidhje me konsultimin publik të analizës së tregut të telefonisë celulare*”, drejtuar AKEP dhe për dijëni tre operatorëve të tjerë celularë, kërkonte nga AKEP zgjatjen e procesit të këshillimit publik të dy dokumentave për shkak se në kushtet kur tregu po përjetonte zhvillime dinamike (*negociatat midis operatorëve celularë për transferimin e radio-frekuencave të operatorit Plus Communication*), çka pritej të sillte dhe një ndryshim

në strukturën e tregut celular. Shtyrja e procesit të këshillimit sipas Vodafone, do të ndihmojë AKEP si dhe palët e interesuara, përfshirë Telekom Albania, të rivlerësojnë qëndrimin e tyre mbi tregjet me shumicë dhe pakicë, në rast se këto ndryshime do të konkretizohen, pa qenë nevoja për të rihapur analizën e tregut në një tjetër moment të afërt.

4. Këshilli Drejtues i AKEP në mbledhjen e datës 16.02.2017, sipas rendit të ditës mori në shqyrtim kërkesën e paraqitur nga sipërmarrësi Vodafone Albania Sh.a. “Në lidhje me konsultimin publik të analizës së tregut të telefonisë celulare” dhe përcaktoi se procesi i këshillimit publik për dy dokumentat e nxjerrë në këshillim publik miratuar të jetë deri në një njoftim të dytë të AKEP, i cili në çdo rast nuk do të jetë më i gjatë se 60 (gjashtëdhjetë ditë) duke filluar nga data 16.02.2017. Ky njoftim i’u dërgua katër operatorëve celularë si dhe u publikua në faqen e internetit të AKEP në seksionin [Njoftime](#).
5. AKEP me shkresën Nr.1907/9 Prot., datë 8.05.2017, kërkoi që operatorët deri më 15.05.2017 të depozitonin pozicionin final të tyre për dy dokumentat e nxjerrë në këshillim publik në Dhjetor 2016 për analizën e tregut celular. Pas njoftimit për shtyrje të këshillimit publik dhe shkresës së cituar, në AKEP kanë depozituar komente/pozicionet finale për të dy dokumentat e nxjerrë në këshillim publik palët e mëposhtme të interesuara:
 - a. Neofone nëpërmjet shkresës me Nr.305 Prot., datë 4.03.2017 (referenca e AKEP Nr.1050 prot., datë 5.04.2017);
 - b. Telekom Albania sh.a nëpërmjet shkresës me Nr. Prot. 688, datë 15.05.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/12 prot., datë 17.05.2017);
 - c. Albtelecom sh.a nëpërmjet shkresës me Nr. 3402 Prot., datë 18.05.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/13 prot., datë 19.05.2017);
 - d. Plus Communication sh.a. nëpërmjet shkresës me Nr.Prot 517, datë 15.05.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/10 prot., datë 16.05.2017);
 - e. Vodafone Albania sh.a nëpërmjet shkresës me Ref. LEA 045/0X, datë 15.05.2017 (referenca e AKEP Nr.1907/11 prot., datë 17.05.2017);
6. AKEP me shkresën nr.2285 prot., datë 16.12.2017 i kërkoi operatorëve celularë Vodafone Albania, Telekom Albania dhe Albtelecom që në vijim të përfundimit të procesit të konsolidimit të tregut celular, brenda datës 15.01.2018, të depozitojnë komentet finale në lidhje me dy dokumentat e nxjerrë në këshillim publik në Dhjetor 2016. Tre operatorët celularë kanë depozituar qëndrimet finale të depozituara në AKEP me shkresat e mëposhtme:
 - a. Telekom Albania me shkresën nr.8237/1 Prot, datë 11.01.2018 (referenca e AKEP Nr.2285/1, datë 12.01.2018);
 - b. Albtelecom me shkresën nr.263 Prot, datë 12.01.2018 (referenca e AKEP Nr.2285/2, datë 12.01.2018);
 - c. Vodafone Albania me shkresën Ref. LEA/003/0X, datë 15.01.2018 (referenca e AKEP Nr.2285/3, datë 16.01.2018).
7. AKEP në vijim prioritetit strategjik nr.2.3 dhe veprimeve specifike 17 dhe 18 të dokumentit “Strategjia dhe Plani i Veprimit të AKEP për vitin 2018”, miratuar me Vendimin e Këshillit Drejtues nr.29, datë 29.12.2017, me shkresën Nr. 69 Prot., datë 09.01.2018, u kërkoi tre operatorëve celularë dhe Albtelecom (fiks) informacion në lidhje me terminimin e thirrjeve hyrëse ndërkombëtare në rrjetet celulare/fikse. Tre operatorët celularë depozituan informacion me shkresat e mëposhtme:
 - a. Telekom Albania me shkresën nr.147/1 Prot, datë 26.01.2018 (referenca e AKEP Nr.69/1, datë 26.01.2018);
 - b. Albtelecom me shkresën nr.217/1 Prot, datë 26.01.2018 (referenca e AKEP Nr.69/2, datë 26.01.2018);

- c. Vodafone Albania me shkresën Ref.LEA/006/EK, datë 25.01.2018 (referenca e AKEP Nr.69/3, datë 29.01.2018).
8. AKEP me shkresën Nr.69/4, datë 1.02.2018, kërkoi nga Vodafone Albania plotësimin e informacionit të dërguar me shkresën cituar më sipër. Vodafone Albania plotësoi informacionin me shkresën Ref.LEA/013/EK, datë 9.02.2018 (referenca e AKEP Nr.69/5, datë 14.02.2018).
9. AKEP me VKD Nr.11, datë 22.02.2018, ka miratuar dokumentin “*Analizë e tregut të shërbimeve celulare: tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare - Dokumenti Përfundimtar*”, dokument i cili:
- është përgatitur pas kryerjes së këshillimit publik të zhvilluar më 7.12.2016-7.02.2017 dhe më pas të zgjatur sipas përshkrimit më sipër, dhe në përputhje me nenin 35 të Ligjit 9918 përmban komentet e palëve të interesuara, përfshirë komentet e Telekom Albania, dhe qëndrimin e AKEP për komentet (Aneks 1 i dokumentit);
 - përbën një dokument të rëndësishëm rregullator në bazë së të cilit merren vendimet për FNT në tregjet e analizuar dhe masat rregulluese respektive, të cilat janë shumë të rëndësishme për zhvillimet rregullatore dhe tregun e komunikimeve elektronike në Shqipëri;
 - nga pikpamja e rregullsisë, është në përputhje me procedurën e përcaktuar në ligjin 9918 dhe Rregulloren për Analizën e tregut;
 - nga pikpamja e ligjshmërisë është në konformitet me përcaktimet ligjore të parashikuara për analizen e tregut në nenin 31 e në vijim të Kreut VI të Ligjit 9918, dhe Rregullores, përfshirë përkufizimin e detajuar të tregjeve përkates dhe analizën e testit të tre kritereve, kriteret e përcaktimit FNT, dhe detyrimet e parashikuara për FNT;
 - ka marrë në konsideratë rekomandimet dhe direktivat e Komisionit Europian dhe praktikat më të mira rregullatore në vendet e Bashkimit Europian, parimet e ligjit të konkurrencës dhe kushtet aktuale të tregut Shqiptar celular;
 - vendosja, ndryshimi, mbajtja dhe heqja e detyrimeve për FNT është në përputhje, me përcaktimet e nenit 36 e në vijim të Kreut VI të Ligjit 9918, me pikën 5 të nenit 3 të Rregullores dhe me objektivat rregullatore të AKEP, të përcaktuara në nenin 7 të ligjit 9918;
 - përmban arsyetimin dhe përfundimin se Telekom Albania sh.a përmbush kriteret për FNT në tregun e terminimit të thirrjeve në rrjetin celular Telekom Albania si dhe përmban arsyetimin për masat rregulluese për FNT për terminimin e thirrjeve në rrjet celular;
 - përmban detyrimet e vendosura për FNT të Telekom Albania, të cilat janë në përputhje me përcaktimet e nenit 36 të ligjit 9918 dhe bazohen në natyrën e problemit të identifikuar dhe janë proporcionale e të justifikuara nga pikpamja e objektivave rregullatore të vendosura në nenin 7 të ligjit 9918.
10. Dokumenti “*Analizë e tregut të shërbimeve celulare: tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare - Dokumenti Përfundimtar*”, miratuar me VKD Nr.11, datë 22.02.2018, shërben si bazë arsyetuese për marrjen e vendimeve për statusin me FNT në tregjet e analizuar, dhe masat rregulluese për sipërmarrësin Vodafone Albania sh.a të përcaktuar me status me FNT.

PËR KËTO ARSYE:

Duke marrë në konsideratë rëndësinë e miratimit të këtij vendimi për konkurrencën në treg, sipërmarrësin dhe realizimin e objektivave rregullatore, në mbështetje të pikës 1 të nenit 114, pikës 1 të nenit 115 të ligjit nr. 9918, si dhe në zbatim të kompetencës ligjore të përcaktuar në shkronjën ç) të nenit 8 të ligjit nr. 9918,

V E N D O S I:

1. Bazuar në dokumentin “*Analizë e tregut të shërbimeve celulare: tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet individuale celulare - Dokumenti Përfundimtar*”, miratuar me VKD Nr.11, datë 22.02.2018, të përcaktojë sipërmarrësin Telekom Albania Sh.a. sipërmarrës me FNT në tregun përkatës:

- tregu me shumicë i terminimit të thirrjeve në rrjetin telefonik publik të lëvizshëm të Telekom Albania.¹

2. Sipërmarrësi Telekom Albania sh.a. i përcaktuar sipërmarrës me FNT, për shërbimin e terminimit të thirrjeve, është i detyruar të zbatojë të gjitha detyrimet përkatëse si më poshtë, por pa u kufizuar:

2.1 Detyrimin e mosdiskriminimit, sipas nenit 39 të ligjit nr. 9918.

2.2 Detyrimin e transparencës, sipas nenit 40 të ligjit nr. 9918.

2.3 Detyrimin për akses dhe interkoneksion dhe përdorimin e përbashkët të faciliteteve të rrjetit, sipas nenit 42 të ligjit nr. 9918.

2.4 Detyrimin për kontroll të tarifave, sipas nenit 45 të ligjit nr. 9918.

3. Detyrimet e mësipërme në pikën 3, përfshijnë midis të tjerave:

3.1 Detyrimi i Mosdiskriminimit:

- Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a., të zbatojë kushte të njëjta, në rrethana të njëjta ndaj sipërmarrësve të tjerë, që ofrojnë shërbime ekuivalente, si dhe t’u ofrojë sipërmarrësve të tjerë shërbime dhe informacion në kushte të njëjta dhe me cilësi të njëjtë, sikundër ai i ofron për shërbimet e veta, për filialet ose partnerët e tij;
- Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a., të përditësojë Ofertën Referencë të Interkoneksionit, për ta përshtatur me ndryshimet dhe nevojat e tregut, brenda 45 ditëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi;
- Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a., të publikojë marrëveshje të Nivelit të Shërbimit (Service Level Agreement-SLA) si dhe Tregues Kryesore të Performancës (Key Performance Indicators -KPI) për interkoneksionin sipas përcaktimeve të Rregullores së Akses dhe Interkoneksionit.

3.2 Detyrimi i transparencës:

¹ Përkufizimi i tregut përkatës është dhënë në dokumentin përfundimtar të analizës së tregut dhe statusi me FNT është vetëm për terminimin e thirrjeve të origjinuara nga pajtimtarët e rrjeteve celulare dhe fikse kombëtare.

Oferta Referencë e Interkoneksionit e përditesuar nga Telekom Albania duhet të përshijë informacionin e mëposhtëm të nevojshme për interkoneksion me Telekom Albania:

- a) Specifikimet teknike;
- b) Karakteristikat e rrjetit;
- c) Termat dhe kushtet për ofrimin dhe përdorimin;
- ç) Tarifat, përfshirë zbritjet e mundshme.

3.3 Detyrimi për akses dhe interkoneksion dhe përdorimi i përbashkët i faciliteteve të rrjetit:

Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a., për terminimin e thirrjeve në rrjetin celular, duhet:

- a) të interkonektojë rrjetet ose facilitetet e rrjetit dhe të ofrojë akses në shërbimet shoqëruese;
- b) të ofrojë shërbime të veçanta në nivel shumice, për t'u rishitur nga palët e treta;
- c) të mos anulojë aksesin në facilitetet, kur e ka dhënë atë;
- ç) të negociojë me dëshirën e mirë dhe me mirëbesim me subjektet, që kërkojnë akses;
- d) të ofrojë akses të hapur në ndërfaqet teknike, protokollet ose teknologjitë e tjera të rendësishme, të domosdoshme për ndërveprimin e shërbimeve ose për shërbimet e rrjetit virtual;
- dh) të ofrojë bashkëvendosje ose forma të tjera të përdorimit të përbashkët, përfshirë ndërtesat, tubacionet kabllore ose shtyllat, kullat;
- e) të krijojë kushtet e nevojshme për të siguruar ndërveprimin e shërbimeve pikë fundore – pikë fundore, duke përfshirë facilitetet për shërbimet e rrjetit inteligjent dhe/ose roaming-ut në rrjetet mobile;
- ë) të ofrojë akses në sistemet mbështetëse funksionale ose sistemet e ngjashme informatike (software), të nevojshme, për të siguruar konkurrencë të ndershme në ofrimin e shërbimeve.

Për gërmat d), dh), e), ë), të mësipërme, detyrimi për akses i referohet vetëm për mundësimin e terminimit të thirrjeve në rrjetin celular Telekom Albania, dhe janë të zbatueshme sipas mundësive/aftësive teknike dhe ekonomike të sipërmarrësit Telekom Albania Sh.a, si edhe me tarifa të cilat mbajnë parasysh investimet e kryera dhe një normë të arsyeshme fitimi.

3.4 Detyrimi për kontroll të tarifave:

- i) Tarifa e terminimit të thirrjeve dhe shërbimeve të interkoneksionit të lidhura me terminimin e thirrjeve në rrjetin Telekom Albania janë objekt kontrolli dhe rregullimi nga AKEP;
- ii) Metoda e rregullimit të tarifave të shërbimeve në piken 1 më sipër përcaktohet me vendim të veçantë nga AKEP, sipas përcaktimeve të nenit 55 e në vijim të Ligjit 9918.

4. Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a. për statusin me FNT për terminimin e thirrjeve, bazuar në detyrimin e mosdiskriminimit (neni 39 i ligjit 9918 dhe pika 3.1 më sipër), si dhe në bazë të nenit 51 të ligjit 9918 ka edhe detyrimet e mëposhtëme:

- 4.1 Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a ndalohet të aplikojë tarifa në nivel me pakicë që kanë efekt diskriminues për sipërmarrësit e rrjeteve të tjera celulare kombëtare:
- i) tarifat e thirrjeve drejt rrjeteve të tjera celulare kombëtare nuk duhet të jenë më të larta se tarifat e thirrjeve brenda rrjetit Telekom Albania;
 - ii) Sasia e minutave brenda rrjetit Telekom Albania të përfshira në oferta/pagesë fikse të paketave tarifore nuk duhet të jetë më e madhe se sasia e minutave drejt rrjeteve të tjera celulare kombëtare;
 - iii) Përcaktimet e pikave 1 dhe 2 më sipër aplikohen për të gjitha paketat tarifore standarte, ofertat, shportat, opsionet dhe skontot të ofruara për pajtimtarët.
- 4.2 Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a për paketat tarifore standarde dhe ofertat/promocionet apo skontot e përkohshme në tërësi të ofruara për pajtimtarët e shërbimit celular ka detyrim:
- i) në muajin Janar të çdo viti të paraqesë në AKEP tarifat e planeve standarde dhe ndryshimet e kryera në vitin paraardhës;
 - ii) Ofertat/promocionet apo skontot e përkohshme në tërësi:
 - a. duhet të kenë afat vlefshmërie të përcaktuar qartë që në fillim të aplikimit dhe jo me të gjatë se 3 muaj;
 - b. që zgjasin më shumë se 3 muaj duhet të përfshihen në paketat/tarifat standarde;
 - c. nuk duhet të ri-hidhen në treg me emër të ndryshuar kur elementët kryesorë të tyre janë thelbësiht të pandryshuar apo të ngjashëm.
5. Sipërmarrësi Telekom Albania Sh.a. ka detyrimin që të zbatojë detyrime dhe specifikime të tjera të përcaktuara nga AKEP, sipas nevojave të tregut, për statusin e FNT në tregun përkatës të terminimit të thirrjeve.
6. Afati i vlefshmërisë së statusit me FNT për sipërmarrësin Telekom Albania Sh.a. në tregun përkatës referuar në pikën 1 të këtij vendimi, është deri në nxjerrjen e një vendimi tjetër nga AKEP mbi bazën e analizës së tregut të kryer sipas nenit 34 të Ligjit 9918.
7. Vendimi nr.2525, datë 6.11.2014, i ndryshuar, i Keshillit Drejtues të AKEP shfuqizohet.
8. Ky Vendim të publikohet në faqen e internetit të AKEP: www.akep.al.

Ky Vendim hyn në fuqi në datën e miratimit të tij.

KRYETARI

Ilir ZELA

ANËTARË:

1. Alban KARAPICI
2. Anila DENAJ
3. Ketrin TOPÇIU
4. Klarina ALLUSHI